

 ispitni centar
**PRAVA
MJERA
ZNAJJA**

DRŽAVNO TAKMIČENJE 2015.

SREDNJA ŠKOLA, II RAZRED
GEOGRAFIJA

Autorka/autor testa

Recenzentkinja/recenzent

Podgorica, 20..... godine

1. Od ponuđenih odgovora vezanih za planete Sunčevog sistema zaokruži tri tačka:

a) spoljašnje planete u koje spadaju: Jupiter, Saturn, Uran i Neptun čine 99,5% mase svih planeta u Sunčevom sistemu;

b) unutrašnje planete: Merkur, Venera, Zemlja i Mars odlikuju se znatno većom gustinom od spoljašnjih planeta;

c) spoljašnje planete se sporije okreću oko svojih osa od unutrašnjih;

d) sve planete obilaze oko Sunca u jednom pravcu – u smjeru kretanja kazaljke na satu;

e) unutrašnje planete imaju ukupno 3 mjeseca, a spoljašnje 9;

f) u sastavu spoljašnjih planeta uglavnom su vodonik i helijum.

2. Temperatura Zemlje se sa dubinom povećava po određenoj progresiji. Srednja vrijednost tog porasta je 1° na svakih 31-33 m dubine. Ovaj odnos dubine i temperature se naziva **geotermni stepen**.

3. U tekstu o abrazionom reljefu od pojmova (koji su ispisani tamnim slovima) u naredne dvije rečenice odaberi i zaokruži tačku:

a) šelf je veoma **široka/uska** abraziona treasa;

b) litoralni kordon i tombolo su **erozivni/akumulativni** abrazioni oblici.

4. Ispred naziva grada stavi broj grafikona sa slajda :

4 Beč

2 Džakarta

1 Oslo

3 Rabat

5 Spoji parove – na liniji ispred vrste stijene upiši odgovarajuće slovo iz lijeve kolone:

a) krečnjaci b) dubinska magmatska stijena

b) granit d) površinska magmatska stijena

c) konglomerat f) metamorfna stijena

d) andezit c) klastična sedimentna stijena

e) bigar

f) škrljci

6. Šume sa slike su uglavnom zastupljene u ekvatorijalnoj klimatskoj zoni, u Južnoj Americi ih nazivaju **selvasi**, a u jugoistočnoj Aziji i Africi **prašume**.

7 Na slajdu su starosne piramide:

a) opštine koja ima najveću prosječnu starost stanovništva (43,7 godina) u Crnoj Gori, spada u durmitorske opštine, to je opština **Plužine**

b) opštine koja ima najmanju prosječnu starost stanovništva (31,7 godina) u Crnoj Gori, nalazi se u sjeveroistočnom dijelu to je opština **Rožaje**

c) Obadvije opštine su emigracione. Na osnovu starosne piramide odredi koja je od ove dvije opštine u proteklom periodu imala veću stopu emigracije i zaokruži tačan odgovor **opština a/opština b**.

8. Na slajdovima je glavni grad i čuvena Bela pustinja (Farafra) afričke države koja se prostire na dva kontinenta. Karakteristična je i po tome da 95% njene teritorije zahvata pustinja, da preko 96% nejnog stanovništva živi u dolini jedne rijeke. To je:

a) Sudan

b) Somalija

c) Egipat

d) Džibuti

9. Na slajdu su dva planinska sistema u Sjevernoj Americi. Brojem 1 su označene gromadne planine nastale prije više od 350 miliona godina, to su **Apalači (Apalačke planine)** a brojem 2 lanac mladih vjenanih planina pod nazivom **Kordiljeri**.

10. Zemlje Južne Amerike su u razvoju, ali po nekim rudarskim proizvodima su među prvima u svijetu dugi niz godina. Na prvom mjestu u svijetu po proizvodnji rude gvožđa je država obilježena brojem **2** na slajdu, a bakra država obilježena brojem **3** na slajdu, dok je po proizvodnji srebra na 2, a kalaja na 3 mjestu u svijetu država obilježena brojem **1** na slajdu.

11. Na linijama pored broja upiši nazive rijeka sa slajda:

1) **Euftrat**

2) **Sir Darja**

3) **Hoanhgho**

12. Po proizvodnji pšenice, šećerne trske i pamuka Australija spada u sami svjetski vrh iako obradive površine zauzimaju samo **6%** teritorije, a zaposleni u poljoprivredi čine **5%** od ukupnog broja zaposlenih.

Zadatak	Broj bodova
1	3
2	1
3	2
4	4
5	4
6	2
7	3
8	1
9	2
10	3
11	3
12	2
Ukupno	30